

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Non solùm manu regia, sed etiam legibus latis canonum executioni prospiciebant; ut Clotarius Rex, Pippinus & Carlomannus Duces Francorum. Ex præceteris, Carolus Magnus. Capitulari Aquisgranensi ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

vetur integritas. Gregorius Magnus præsidium Childeberti Regis advocat, ut quæ ad restaurationem ecclesiasticæ disciplinæ Virgilio Episcopo Arelatenſi exequenda commiserat, amotis impedimentis effectum fortiantur. Salutantes, inquit, excellentiam vestram paternæ caritatis affectu, petimus ut cuncta quæ supraſcripto fratri & coepiscopo nostro præſidio compleantur, nec cujuſquam ea aliquo modo elatione aut ſuperbia convelli permittatis. Mox: Oportet ergo ut hoc nobis vicariè rependatur, & ſicut nos veſtram implere non diſtulimus voluntatem, & vos propter Deum & B. Petrum Apoſtolorum principem noſtra faciatis in omnibus ſervari ſtatuta; quatenus excellentiæ veſtræ laudabilis & Deo placita ſe circumquaque tendat opinio.

IV. Non ſolum verò facti executione, ſed legum ſuarum auctoritate, legum eccleſiasticarum executioni imminabant; ut patet ex Ediçto Clotarij Regis, & Decreto Pippini Ducis Francorum, qui canones antiquos toto regno promulgari juſſit. Quin etiam ad exemplum Juſtiniani eaſdem regulas ſuis verbis Reges præſcribentur quæ à Canonibus antiquis erant præſtituta; conceptis verbis hoc ſe à Canonibus trahere teſtati. *Decrevimus juxta ſanctorum canones*, inquit Carolomānus Dux & Princeps in Synodo Liptinenſi habita anno ſeptingenteſimo quadraſimo tertio. Præ ceteris verò in reſtitutione collapſæ diſciplinæ laboravit Carolus M. Rex Francorū, non ſolum ſynodorum ope, quas in eam rem frequentes collegit, ſed etiam Ediçtis ſuis de Conſilij ſui ſententia promulgatis. Inſigne eſt Capitulare ab eo Principe anno D C C L X X I X. in Palatio Aquenſi conſtitutum, quod inde *Aquiſgranenſe* dicitur; quo Episcopos, Preſbyteros, & Laicos officij ſui admonet, verbis ipſis Canonum & Decretorum tranſcriptis. Quo in opere id ſtudium adhibuit, ut lem-mate ſententiam canonis comprehenderet, ſimulque ſignificaret ad quos regula dirigeretur, hiſ verbis ſolennibus: *Episcopis, Sacerdotibus, Monachis, Omnibus.* Hoc Ediçtum latum eſt, non ex ſynodi alicujus, ſed ex Conſilij ſeu Placiti ſententia; quod conſlatum erat ex Episcopis & Proceribus, ut docet Hincmarus. Propoſitum ſuum illud eſſe docet Princeps, ut *Devoti ſanctæ Dei Eccleſiæ Defenſoris, humiliſque Adjutoris*, qualem ſe inferibit, partes ſtudioſè præſtet, ſuamque diligentiam Episcoporum ſtudio adjungat, quò paternæ & canonicæ ſanctiones non convellantur. Duo ergo in eam rem præſtat; Capita quædam è Canonibus excerptit, quorum executionem urget; Et

Legatos ſuos mittit, qui regia auctoritate quæ fuerint corrigenda, unà cum Episcopis corrigant. De hoc articulo dicemus libro quarto. Quod attinet ad primum; ea modestia ſe gerit, ut Episcopos roget, monitoris officium ſibi vindicando; ita tamen ut ſe Regem eſſe meminerit, & monitioni adjunctam correctionem doceat, exemplo Iofia Regis. *Sed & aliqua capitula ex canonicis institutionibus, quæ magis vobis neceſſaria videbantur, ſubjuximus. Ne aliquis, quæſo, hujus pietatis admonitionem eſſe præſumptioſam judicet, quæ nos errata corrigere, ſuperſua abſcindere, recta coarctare ſtuduimus; ſed magis benevolæ caritatis animo ſuſcipiat. Nam legimus in Regnorum libris, quomodo ſanctus Iofias regnum ſibi à Deo datum circumeundo, corrigendo, admonendo, ad cultum veri Dei ſtudit revocare. Non ut me ejus ſanctitati æquiparabilem faciam; ſed quòd nobis ſint ubique ſanctorum ſemper exempla ſequenda.* Sub ſinem Capitularis, *Injungendi* voce utitur, cùm Episcopos monet ut prædicationibus ſuis fideles populos à patrandis ſceleribus revocent. Hoc Capitulare per LXXXII. capita expanſum ea præcipuè complectitur quæ ordinationes, excommunicationes, munera Episcoporum & Clericorum, ordinem judiciorum, & reliquam eccleſiasticam diſciplinam reſpiciunt, ita ut breviarium aliquod Iuris Canonici dici poſſit.

V. Hoc Ediçtum tranſcriptum eſt libro primo Capitularium; idque deinde Lotharius Imperator, filius Ludovici Pij, in Conſtitutionem ſuam retulit, quæ *Capitulare Lothary* dicitur. quò plurima alia capita ad conſtituendam regni Italiae poliriam & Eccleſiæ diſciplinam pertinent, è Capitulis Caroli & Ludovici excepta. Huic Capitulari Lotharius ſanctionem ſuam addidit, hiſ verbis: *Placuit nobis ut hæc capitula, quæ excerptiſimus de Capitulis ſanctæ memoriæ avi noſtri Caroli ac Domini noſtri Ludovici Imperatoris, ab omnibus ſanctæ Dei Eccleſiæ ſeu noſtris fidelibus in regno Italiae conſiſtentibus pro Lege teneantur & conſerventur; & quicumque hujus Capitularis conſemptor extiterit, ſexaginta ſolidis componat, ſicut in Capitulis prædicti avi Domini noſtri. Ceterum ſi quis dubitet an hæc Principum Conſtitutiones gratæ fuerint Pontificibus Romanis, conſulat fragmentum epistolæ Leonis IV. Papæ ad Lotharium, qua ſpondet ſe Capitula illa & præcepta Lothary ejuſque prædeceſſorum in omnibus obſervaturum. Neque eſt quòd aliquis ſibi perſuadeat inſolitam eſſe ſponſionem Leonis IV. de ſervandis legibus à Principe latis ad præſidium legum eccleſiasticarum, præfertim cùm Leonis I. profeſſio ſucceſſori-*

Greg. l. 4. ep. 13. 220 131.

Edictum Clotarij l. an. 411. Deſcriptiones noſtræ ejuſdem Capitularis in manu ſua conſervantur & quæ perſcripta ex hoc præſentibus, valde debent præſervari. Canon. 1. Concil. Saffion. an. 744.

Capit. Acquiſgran. in Pictav. Conſiderat ſua cum ſcripturis & Conſtitutionibus ſuis.

Hincmar. ep. 3. c. 11. 11.

Quæ propter placuit nobis vobis rogere ſolentem, & Paſtores Eccleſiarum Chriſti.

Capitularis A. quigran. vultius.

Capitulare Lothary editum à Goldaſto.

C. De Capitula. Diſt. 10. apud Gratianum.